

Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien hyväksyminen vuodelle 2027

1911/02.03.01.00/2026

Kaupunginhallitus 2.11.2026

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuuston on hyväksyttävä veroprosentit vuosittain viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17. päivänä.

Kaupunginjohtajan ensimmäisessä talousarvioesityksessä ja talousarviokehyksessä esitetulle kunnan tuloveroprosentin 0,3 prosenttiyksikön korotukselle on talousarviovalmistelun yhteydessä tarkasteltu vaihtoehtoisia toimenpiteitä. Korotuksen vuosittaiseksi tuotoksi arvioitiin noin 5–6 miljoonaa euroa.

Päivitettyssä talousarvioesityksessä kunnan tuloveroprosenttia esitetään korotettavaksi 0,1 prosenttiyksiköllä, jonka verotuottovaikutuksen arvioidaan olevan noin 1,7 miljoonaa euroa vuonna 2027 ja noin 2 miljoonaa euroa vuodesta 2028 lähtien. Lisäksi osaan kiinteistöveroprosenteista esitetään korotuksia, joiden arvioidaan lisäävän kaupungin verotuloja noin 2 miljoonalla eurolla vuodessa. Muita vaihtoehtoisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä sisältyy päivitettyyn talousarvioesitykseen noin 2 miljoonan euron arvosta. Niiden vaikutus kasvaa taloussuunnitelmavuosina.

Päivitettyyn talousarvioesitykseen sisältyvien sopeutustoimien, kiinteistöveromuutosten sekä tarkentuneiden tulo- ja menoarvioiden yhteisvaikutus vähentää olennaisesti tuloveroprosentin korotuksen tarvetta, johon esitetään 0,1 prosenttiyksikön korotus vuodelle 2027, jolloin se olisi 9,0 prosenttia. Kiinteistöveroprosentteihin esitetään maltillisia korotuksia yleiseen rakennuksiin koskevaan kiinteistöveroon, muihin kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveroon, yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroihin sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroon.

Kuntien taloudellinen tilanne on haastava ja monilla kunnilla on veronkorotuspaineita. Kuntaliiton syyskuussa 2026 julkaistuun talousbarometriin vastasi yli 200 talousjohtajaa Manner-Suomen 292 kunnasta ja heistä yli 40 prosenttia arvioi, että veroprosentin muutospainetta on vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

Päätösvallan perusteet

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöverojen perusteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit (tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti) Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2027 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään tiistaina 17.11.2026.

Veroprosenttien määrittäminen

Vuoden 2027 tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella. Kouvolan tuloveroprosenttiin esitetään 0,1 prosenttiyksikön korotus, jolloin se olisi 9,0 prosenttia. 0,1 prosenttiyksikön verotuotto on vuositasolla noin 2,0 miljoonaa euroa.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2027 määrättävät kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

Kunnanvaltuuston tulee määrätä

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti välillä 1,30–2,00
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti välillä 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–2,00

Kunnanvaltuusto voi määrätä

- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti välillä 2,00–6,00 (KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00 %)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti välillä 0,00–2,00
- voimalaitosten kiinteistöveroprosentti välillä 0,93–3,10

Vaihtoehtoiset toimenpiteet veronkorotuksille

Osana talousarvion valmistelua on tarkasteltu vaihtoehtoisia toimenpiteitä talousarviokehukseen sisältyvän tuloveron korotuksen tarpeen vähentämiseksi. Kaupunginjohtajan päivitettyyn talousarvioesitykseen on sisällytetty muun muassa Kymi Sinfonietalle myönnettävän avustuksen osittainen vähentäminen, nykyisten uimahallien käytön päättäminen uuden uimahallin valmistuttua, Mielakan käyttöoikeussopimuksen päättymisen vaikutukset, kirjasto- ja perusopetusverkkoa koskevien kaupunginhallituksen päätösten talousvaikutukset sekä henkilöstökulujen vähentäminen. Lisäksi tuleville vuosille on tunnistettu toimitilarakenteen tarkasteluun liittyviä säästömahdollisuuksia sekä tulonlisäyksiä pysäköintivirhemaksujen korottamisesta ja maksuttomasta pysäköinnistä luopumisesta.

Talousarvioon on lisäksi tehty teknisiä tarkistuksia uusimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella. Päivitykset koskevat muun muassa eläkemaksujen tasausmaksua, verotulo- ja valtionosuusennusteita sekä muita taloudelliselta vaikutukseltaan vähäisempiä eriä.

Näiden lisäksi tarkastellaan palvelujen tuottamisen kustannuksia palveluanalyysien perusteella. Palveluanalyysit perustuvat Valtiokonttorin raportoihin kuntien palveluluokkakohtaisiin kustannuksiin. Tietoja täydennetään keräämällä lisätietoja verokkikunnista (Joensuu, Lappeenranta, Mikkeli, Rovaniemi). Erityisesti verrokkeihin nähden kalleimpien palvelujen tuottamistapoja tarkastellaan osana tuottavuuden kehittämistä.

Kunnan tuloveron ja kiinteistöveron vaikuttavuuden arviointi

Osana päätöksenteon valmistelua on tehty eri veronkorotusvaihtoehtojen vaikutusten arviointia. Tuloveron korotus kohdistuu laajasti kaupungin verovelvollisiin asukkaisiin ja vähentää käytettävissä olevia tuloja. Kiinteistöveron korotus kohdistuu ensisijaisesti kiinteistöjen omistajiin, jolloin vaikutukset kohdentuvat rajatumpaan joukkoon verovelvollisia. Vaikutus voi olla huomattava kotitalouksille, joilla on paljon kiinteistövarallisuutta suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin. Molemmat vaihtoehdot vahvistavat kaupungin taloutta. Tuloveron korotuksen tulopotentiali on yleensä suurempi, mutta kiinteistöveron veropohja on vakaampi ja osa vaikutuksesta kohdistuu muualla asuviin omistajiin. Tuloveron tuotto riippuu työllisyydestä, ansiotuloista sekä väestökehityksestä. Kiinteistöveron tuotto on tuloveroa vakaampi ja vähemmän altis suhdannevaihteluille. Yrityksiin tuloveron korotus ei kohdistu välittömästi, mutta sillä voi olla välillisiä vaikutuksia työvoiman saatavuuteen ja kustannuspaineisiin sekä paikalliseen kulutuskysyntään. Kiinteistöveron korotus lisää niitä omistavien kiinteitä kustannuksia ja voi heikentää investointien houkuttelevuutta.

Verrokkikuntien tuloveroprosentit

Alla olevassa taulukossa on esitetty Kouvolan verrokkikaupunkien tuloveroprosentit vuonna 2026.

Kaupunki	Tuloveroprosentti 2026
Kouvola	8,9
Joensuu	8,1
Lappeenranta	8,3
Mikkeli	9,4
Rovaniemi	8,9

Verrokkikuntien kiinteistöveroprosentit

Alla olevassa taulukossa on esitetty Kouvolan verrokkikaupunkien kiinteistöveroprosentit vuonna 2026.

Kaupunki	Maapohja	Rakennukset	Vakituiset asuinrak.	Muut asuinrak.	Rakentamaton rak.paikka	Yleishyö d.
Kouvola	1,45	1,45	0,65	1,35	1,45	0
Joensuu	1,30	1,10	0,45	1,00	3,00	1,10/1,30
Lappeenranta	1,43	1,43	0,55	1,15	3,00	0,55
Mikkeli	1,37	1,37	0,62	1,50	4,00	0
Rovaniemi	1,55	1,55	0,60	1,20	4,00	0,2

Esitettyjen korotusten jälkeen rakennusten yleinen, muiden asuinrakennusten sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentit ylittäisivät verrokkikaupunkien vuoden 2026 tason. Verrokkikaupunkien vuoden 2027 veroprosentit eivät ole tiedossa.

Kunnan tuloveron korotus 8,9 -> 9,0

Kunnan tuloveroprosenttia esitetään korotettavaksi 0,1 prosenttiyksiköllä 8,9 prosentista 9,0 prosenttiin. Korotuksen arvioitu verotuottovaikutus on vuosittain noin 2,0 miljoonaa euroa.

Korotuksen vaikutus yksittäisen verovelvollisen maksettavaksi tulevaan tuloveroon on suhteellisen vähäinen. Esimerkiksi 50 000 euron vuosipalkkatuloilla 0,1 prosenttiyksikön korotuksen arvioitu vaikutus on verotuksessa tehtävät vähennykset huomioon ottaen noin 40 euroa

vuodessa eli runsaat 3 euroa kuukaudessa. Tuloveroa ei makseta suoraan nimellisen tuloveroprosentin mukaisesti kaikista ansiotuloista, sillä verotettavan tulon määrään vaikuttavat verotuksessa tehtävät vähennykset. Pienillä ansiotuloilla vähennykset voivat johtaa siihen, ettei tuloveroa jää maksettavaksi lainkaan. Kouvolassa tämä summa on noin 18 000 euroa. Eläketulojen verotus ja niihin sovellettavat vähennykset poikkeavat palkkatulojen verotuksesta. Verohallinnon vuoden 2024 valmistunutta verotusta koskevan tilaston mukaan kunnan tuloveroa maksaneet kouvolaalaiset maksoivat tuloveroa keskimäärin noin 2 600 euroa vuodessa.

Korotettavaksi esitettävät kiinteistöverolajit ja niiden euromääräinen tuotto

Kiinteistöveroihin esitetään maltillisia korotuksia.

Kiinteistöveroprosentteja esitetään korotettavaksi seuraavasti:

- yleinen kiinteistövero, rakennukset 1,45 -> 1,65 (vaihteluväli 0,93–2,00)
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,35 -> 1,65 (vaihteluväli 0,93–2,00)
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 -> 1,00 (jos määrätään erikseen 0,00–2,00)
- rakentamaton rakennuspaikka 1,45 -> 6,00 (jos määrätään erikseen 2,00–6,00)

Alla olevassa taulukossa on esitetty laskennalliset arviot kiinteistöveroihin esitettävien korotuksien euromääräisistä vaikutuksista. Luvut ovat nykyiseen veropohjaan perustuvia laskennallisia tuottoarvioita uusilla prosenteilla.

Verolaji	Tuotto 2026 t€	Tuotto 2027 t€	Muutos t€
Yleinen kiinteistövero, rakennukset	10 592	12 053	1 461
Muut asuinrakennukset	1 605	1 962	357
Yleishyödyllinen yhteisö	0	270	270
Rakentamaton rakennuspaikka	8	31	24

Kiinteistöveroprosenttien muutokset yhdessä muiden tasapainottamistoimenpiteiden sekä tarkentuneiden tulo- ja menoarvioiden kanssa mahdollistavat tuloveroprosentin korotuksen rajaamisen 0,1 prosenttiyksikköön vuonna 2027.

Kiinteistöverolain (654/1992, KiVL) 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kiinteistövero ei ole suoritettava metsästä eikä maatalousmaasta. Kiinteistöveron piiriin kuuluvat kuitenkin maatilojen asuin- ja tuotantorakennukset maapohjineen sekä maatiloilla rakennusmaaksi määritetyt alueet. Maatalouden tuotantorakennuksista kertyvän kiinteistöveron osuus Kouvolan rakennusten kiinteistöverotuotosta on 0,66 prosenttia ja koko kiinteistöverotuotosta 0,56 prosenttia.

Kouvolan kaupungin tietojen mukaan kaupungissa on noin 2 130 maatalouden tuotantorakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on noin 509 000 k-m². Rakennusten laskennallinen keskikoko on siten noin 240 k-m².

Yleisen rakennuksia koskevan kiinteistöveron korotuksesta on laadittu esimerkkilaskelma Kouvolassa toimivan suuren maatilan osalta. Laskelman perusteella kiinteistöveroprosentin korotus 1,45 prosentista 1,65 prosenttiin lisäisi kyseisen maatilan maksettavaa kiinteistöveroä noin 36 eurolla vuodessa. Vaikutuksen suuruus määräytyy tuotantorakennuksen verotusarvon perusteella. Maa- ja metsätalouden tuotantorakennuksen verotusarvona pidetään rakennuksen tai rakennelman hankintamenon tuloverotuksessa poistamatta olevaa osaa eli menojäännöstä.

Maatalouden tuotantorakennusten osuus kaupungin kiinteistöverotuotosta on vähäinen. Myös esimerkkilaskelman perusteella kiinteistöveroprosentin korotuksen euromääräinen vaikutus yksittäisen maatilan kiinteistöveroon jää tässä tapauksessa vähäiseksi.

Korotettavaksi esitettävien kiinteistöverojen vaikutuksen arviointi

Rakennusten yleisen veroprosentin korotus vaikuttaa kyseisen veroprosentin piiriin kuuluviin rakennusten omistajiin ja välillisesti tilojen käyttäjiin. Rakennusten yleisen kiinteistöveroprosentin korotus voi lisätä yritysten kiinteistö- ja investointikustannuksia. Kiinteistöveron vaikutus yritysten sijoittumiseen on todennäköisesti vain osa kokonaisuutta ja konkreettista vaikutusta sijoittumiselle on erityisesti tonttitarjonta, työvoiman saatavuus ja liikenneyhteydet/saavutettavuus.

Kouvola Innovation Oy:n asiantuntijalausunnon mukaan Kouvolan toimitilakustannukset ovat tarjontaan perustuvan hintavertailun mukaan kilpailukykyiset suhteessa useisiin verrokkikaupunkeihin ja suuriin kasvukeskuksiin, mutta täysin vertailukelpoista valtakunnallista tilastoa ei ole käytettävissä. Toimitilatarjontaa on runsaasti, mutta nykyaikaisia, yritysten tarpeisiin soveltuvia tiloja ei välttämättä ole valmiina. Uudisrakentamisen kustannukset eivät merkittävästi poikkea muista kaupungeista, ja rakentamista vaikeuttavat vähäinen arvonnousupotentiaali sekä sijoittajien edellyttämät pitkät vuokrasopimukset ja hyvämaineiset vuokralaiset. Kiinteistöveron vaikutuksesta yritysten sijoittumispäätöksiin ei ole selvitettyä tietoa, vaikka se on uudisrakennuksissa merkittävä kustannuserä.

Sijoittumisen keskeisiä edellytyksiä ovat riittävä kaavoitettu ja esirakennettu tonttivaranto, työvoiman saatavuus sekä alueen saavutettavuus ja vetovoima.

Rakentamattoman rakennuspaikan korotus kohdistuu rajattuun omistajajoukkoon ja lisää rakennuspaikan hallussapitokustannuksia. Korotuksen tavoitteena on lisätä asemakaava-alueiden tonttien rakentumista, ehkäistä pitkäaikaista tonttien käyttämättömyyttä sekä tukea yhdyskuntarakenteen tehokasta hyödyntämistä. Rakentamattoman rakennuspaikan korotus voi kannustaa rakentamiseen tai myyntiin, mutta vaikutus riippuu kysynnästä.

Yleishyödyllisten yhteisöjen veron korotus voi välittyä kuntalaisille yhteisöjen maksujen tai toiminnan muutosten kautta. Korotus voi vaikuttaa paikallisten yhteisöpalvelujen tarjontaan.

Muiden asuinrakennuksen veroprosentin korotus lisää kyseisten rakennusten omistajien kustannuksia ja voi välillisesti vaikuttaa paikalliseen kulutukseen. Veroprosentin korotus voi heikentää vapaa-ajan asumisen houkuttelevuutta ja siihen liittyvää paikallista kysyntää.

Rakennusten yleisen veroprosentin korotus, rakentamattomien rakennuspaikkojen veronkorotus, muiden asuinrakennusten veronkorotus sekä yleishyödyllisten yhteisöjen veron käyttöönotto kohdistuvat erilaisiin veropohjiin, joten korotusten suuruus prosenttiyksikköinä ei yksin kuvaa niiden merkitystä kaupungin taloudelle. Kiinteistöverotuksen lisätuotto vahvistaa osaltaan kaupungin rahoituspohjaa ja kykyä turvata palveluiden järjestäminen.

Eri vaihtoehtojen välillä on laadittu ennakkovaikutusten arvioinnit tuloveron ja kiinteistöveron korotuksien välillä, tuloveron korotuksesta, kiinteistöveron korotuksista sekä yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksen muutoksesta. Ennakkovaikutusten arvioinnit ovat **liitteinä**. Lisäksi **liitteinä** on esitetty Kouvolan kaupungin käyttötarkoituksen mukaiset kiinteistöverotiedot sekä kiinteistöveroprosentin mukaiset kiinteistöverotiedot vuodelta 2026.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, [hellevi.kunnas\(at\)kouvola.fi](mailto:hellevi.kunnas(at)kouvola.fi)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kouvolan kaupungin veroprosentit vuodelle 2027 seuraavasti:
 - tuloveroprosentti 9,0 % (nykyinen 8,9)

ja kiinteistöveroprosentit

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,45 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,65 % (nykyinen 1,45)
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,65 %
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,65 % (nykyinen 1,35)
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 6,00 % (nykyinen ei erillistä veroprosenttia, sovellettava yleinen maapohja kiinteistöveroprosentti 1,45)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 1,00 % (nykyinen 0)
- voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %.

2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 3.11.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös: